

Likavčan

Občasník

Apríl 2000

Spravodaj obce

Plány chceme realizovať

Zima skončila svoju vládu, prišiel čas na rozvoj aktivít, preto chcem opäť využiť priestor, aby som Vás, vážení občania opäť informoval o priebehu a stave priprav jednotlivých akcií v našej obci.

V minulom čísle občasníka Likavčan som Vás informoval o našich plánoch na tento rok, ktoré doporučilo obecné zastupiteľstvo.

Po realizácii opráv asfaltových povrchov ulíc Za ihriskom a Družstevnej je potrebné dokončiť okolie obidvoch ciest. Na ulici Za ihriskom je potrebné dokončiť odvod povrchových vôd vybudovaním vhodného zberného kanála na strane od ihriska a rovnako i časti cesty od križovatky pred školskou bytovkou smerom ku mostu ponad Likavčianku.

Najlepším riešením tohoto problému by bolo spomínanú akciu realizovať čo najskôr v celom rozsahu, aby ulica bola dokončená. My musíme brať do úvahy finančné možnosti obce a rovnako pracovné kapacity obecného úradu i strediska služieb, ak chceme náklady na realizáciu znížiť na najmenšiu možnú mieru. Preto tieto akcie budeme realizovať po etapách.

Na ulici Družstevnej je úprava okolia cesty takmer pred dokončením. náš zámer pri úpravách krajnice zo strany od domov bolo nerovnosti vyplniť tvrdším materiálom a povrch ukončiť vrstvou štrku, aby takto vytvorený priestor bol na parkovanie vozidiel. Týmto sme chceli zabezpečiť zvýšenú bezpečnosť premávky ako i eliminovať vybočenie rozmernejších vozidiel z povrchu vozovky, pretože frekvencia i rozmery vozidiel prechádzajúcich touto ulicou sú značné. Napriek našim, myslím si dobrým zámerom, niektorí občania nepodporili túto myšlienku a tak sme boli nútení prijať kompromisné riešenie. Viem, že materiál, ktorým boli vykonávané návozy, nebol ideálny, ale ak sme chceli zveľadiť priestor pri novej MŠ a niečo urobiť i pre našich najmenších, bolo potrebné odviesť to, čo sa tu roky nahromadilo, pretože nám sa to javilo ako veľmi efektívne z hľadiska vzdialenosti.

Sme radi, že na týchto akciách nezostali bokom ani občania bývajúci na spomínaných uliciach, ale aktívne sa zapojili a namohli urýchliť dokončenie. Touto cestou Vám chcem úprimne poďakovať za Vašu ochotu i pomoc.

Ďalšiu našu aktivitu na začiatku roka sme zamerali na obnovu pomocného ihriska na Pastierni, čím sme chceli využiť zhodu okolností a flexibilne na ne reagovať. Viem, že mnohí občania môžu namietajú, že peniaze v tejto zložitej dobe je potrebné využívať efektívnejšie ako na šport, ale i tu mi dovoľte vysvetliť naše počínanie.

Následkom povodne zanesené koryto štrkom i skalami v priestore, kde v minulosti stála Osvetová beseda, bolo potrebné okamžite vyčistiť pre prípad ďalšieho možného zvýšenia hladiny toku Likavčianky. Zaplavené povrchy plôch obidvoch futbalových ihrísk, ktoré každoročne spôsobujú problém našim futbalistom, sme chceli danú situáciu riešiť pri minimálnych nákladoch, pretože škváru a jej dovoz v 2/3 objemu nám bezplatne sprostredkovalo SCP, a.s. Ružomberok. Rovnako sme chceli pomôcť preklenúť vždy ťažké zimné obdobie Strediska služieb v Likavke s využitím momentálne voľných kapacít.

Rozhodnúť sa bolo treba okamžite, pretože oddialenie riešenia spomínaných problémov by nielenže situáciu neriešilo ba naopak, skomplikovalo by naše ďalšie zámery.

Sme skutočne radi, že návrh riešení podporilo i naše obecné zastupiteľstvo.

Pri tejto akcii je potrebné poďakovať nášmu rodákovi p. Valentínovi Nemčekovi, vedúcemu energetiky závodu Sóló, i vedúcemu závodu Sóló p. Ing. Rudolfovi Mičudovi za nezištnú pomoc, patrí im za to naša vďaka.

Aká bude naša ďalšia stratégia?

Našou snahou je využiť momentálny útlm vo výstavbe diaľnic a poskytnúť pracovné príležitosti firmám, ktoré túto činnosť vykonávajú realizovaním opráv ďalších miestnych komunikácií a tak postupne naplňovať naše ciele v obci. Postupne začneme s prípravnými prácami pre položenie asfaltových povrchov na uliciach na Paračke, Úboč, Za Druževnou a ul. Jánovčikovej od križovatky za kostolom smerom ku PD.

Z tohto dôvodu chceme upozorniť občanov bývajúcich na spomínaných uliciach, v prípade, že uvažujú realizovať plynové, kanalizačné alebo vodovodné práce, aby tieto vykonali čo najskôr.

Opravu štátnej cesty III/059 016 na ulici Hollého od križovatky hlavnej cesty po križovatku pred farským úradom bude zabezpečovať SSC v Lipt. Mikuláši. Pôvodne sme Vás informovali o vykonaní prípojok inžinierskych sietí do konca marca, ale vzhľadom na predĺženie zimnej údržby ciest SSC sa tieto budú môcť vykonať až od 1. mája v pomerne krátkom časovom intervale. Rozkopávky po tomto termíne budú časovo obmedzené.

V týchto dňoch prebieha rekonštrukcia elektrizačnej siete na ulici Mikuštiakovej a v druhej etape bude pokračovať na ulici Železničnej. Súbežne s rekonštrukciou siete obec zabezpečuje výmenu verejného osvetlenia a tak po etapách chceme pokračovať v obnove i ďalších ulíc.

Potrieb, ktoré našich občanov trápia je nemálo a snahou obecného úradu i OZ je ich čo najskôr riešiť a preto Vás chcem požiadať o Vaše porozumenie.

Vladimír Roško
starosta obce

Príhovor duchovného otca k Svätému roku

Drahí likavčania.

Pokladám si za česť i za veľkú úlohu prihovoriť sa k Vám touto formou v tomto Svätom roku prostredníctvom nášho občasnika. Veď Jubilejný rok, ktorý prežívame je rokom priblíženia sa k Bohu i navzájom. Je to čas milosti a časom otvárania sa milosrdenstvu nášho Otca. Aj naša obec vstúpila do Svätého roku. Mnohí s veľkou láskou konajú tradičné formy pokánia, akými sú: pôst, almužna (milor dar) a modlitba. Iní sa snažia účasťou na sv. omši a sviatostiach či iným konaním dobra prehĺbiť svoj duchovný život. Som povzbudený postojom mnohých z Vás, Vašou dobrotou srdca, ktorá prináša bohaté ovocie. Nech svetlo mnohých vašich životov prežiari tiene, ktoré sa vedia vlúdiť medzi ľudí. Tých tieňov bolo, je i bude vždy dosť. Napokon každý z nás má tú schopnosť všimnúť si ich skôr ako to dobré a šlachetné. Pripomeňme si slová sv. Otca Jána Pavla II: „Tento rok sa má teda stať pre kresťanov, ale aj pre všetkých ľudí dobrej vôle vzácnym časom na to, aby zakúsili obnovenú silu Božej lásky, ktorá odpúšťa a uzmieruje. Boh ponúka svoje milosrdenstvo každému, kto ho chce prijať, aj keď je vzdialený a pochybuje. Dnešnému človeku unavenému všednosťou, falošnými ilúziami, sa takto ponúka možnosť vydať sa na cestu vedúcu k plnému životu. Vyprosujem Vám všetkým, ktorí nosíte v sebe dobrotu ľudskosti, aby ste v tomto Svätom roku pocítili Božiu dobrotu, ale i veľkosť ponúknutého a prijatého odpúšťania.

To Vám zo srdca praje Váš

o. Štefan Tuka

FARSKÁ CHARITA LIKAVKA

Dnes žijeme doslova v hektickej dobe, kedy záujem nezištne pomôcť jeden druhému, poradiť, poslúžiť mu a cítiť s ním, akoby zostával v úzadí. Preto, najmä z tohto dôvodu a s cieľom podieľať sa na aktivitách pri riešení problémov a ťažkostí, s ktorými žije každé spoločenstvo, vznikla 15. novembra 1998 v našej obci Farská charita, za podpora a stálej spolupráce s naším duchovným otcom ThLic. Štefanom Tukom.

Činnosť a práca FCH je riadená a koordinovaná diecéznou Spišskou katolíckou charitou. Aj keď naša charita je mladá a jej činnosť sa len rozbieha, vyvíja úsilie v spolupráci s FÚ a OcÚ hľadať cesty a spôsoby na pomoc starým, chorým, núdzny a opusteným.

Práca FCH sa počas svojej existencie zameriavala predovšetkým na oblasť materiálnej a sociálnej pomoci, práve v domácnostiach osamelých žijúcich a zapájaním sa do obecných podujatí a aktivít ako boli napr. fašiangové posedenie pre starších občanov, burza šatstva, ktorú pre veľký záujem zo strany spoluobčanov budeme organizovať v jarnom i jesennom období. Z ďalšej činnosti spomenieme zabezpečenie a odovzdanie vianočného nákupu pre sociálne odkázanú rodinu, rozdanie malých vianočných darčiekov. Zabezpečili sme tuhé palivo a domáce koberce do troch rodín dôchodcov, zo zásob rodín členiek FCH a mnohé iné ďalšie aktivity.

Keďže členkami FCH sú aj zdravotné sestry, tieto veľmi ochotne a rady pomáhajú aj na úseku zdravotníckej starostlivosti o chorých, či už meraním krvného tlaku, aplikovaním naordinovaných injekcií, zabezpečením odborného vyšetrenia, doprevádzaním k lekárovi, vybavovaním sociálnej agendy (bezládnosti, invalidných dôchodkov, vdovských dôchodkov a pod.), aby sme tak suplovali prácu geriatrickej sestry v obci.

Priestory na činnosť nám striedavo prepožičiava farský a obecný úrad. Všetku činnosť sme zatiaľ zabezpečovali z vlastných zdrojov, t.j. výlučne z prostriedkov od členiek FCH. Veľmi rady by sme privítali sponzorskú pomoc od súkromných podnikateľov v našej obci.

Na práci FCH sa dobrovoľne, ochotne a s láskou podieľa pätnásť členiek, väčšinou zamestnaných žien, z ktorých tri len pred nedávnom odišli do dôchodku. Napriek nejednoduchým podmienkam, slovám ostrej kritiky a názorom na našu prácu ako na ničnerobenie, sme ochotné v činnosti FCH pokračovať a rozšíriť svoje rady o prípadné záujemkyne.

Týmto príspevkom chceme osloviť všetkých Vás, ktorí o našej činnosti viete veľmi málo, aby ste sa stali sprostredkovateľmi informácií k možnosti pomôcť tomu, kto pomoc FCH potrebuje z okolia vášho bydliska a to bez rozdielu vierovyznania.

Tak ako každá práca naviac, aj práca v FCH vyžaduje dobrú vôľu, ochotu a láskavé srdce, aby Vaša spolupráca s nami nám dávala nielen námety, ale aj elán rozširovať našu činnosť v prospech blížnych. Len tak sa môže a bude môcť uplatňovať v našom spoločenstve staré kresťanské znamenie: „Pozrite, ako sa milujú, pozrite, ako si navzájom pomáhajú.“

Členky farskej charity

Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie

Už viac ako polroka slúži likavským veriacim kaplnka Sedembolestnej Panny Márie v juhozápadnej časti vrchu Paračka. V obnovennej kaplnke sa každý piatok stretávajú

členovia miestneho modlitbového spoločenstva. V práve prebiehajúcim pôstnom období sa modlia svätý ruženec. V ostatnom období organizujú Krížové cesty. Obnovenú 174 – ročnú kaplnku Sedembolestnej Panny Márie posvätil vlni v septembri likavský kňaz ThLic. Štefan Tuka.

Záhradkárstvo

Vážení(é) občania(ky),

využívame možnosť, osloviť Vás prostredníctvom Vášho obecného časopisu na tému ZÁHRADKÁRSTVO. Vo vašej obci malo a má dlhodobú tradíciu. Pred viac ako desaťročím v obci Likavka bola samostatná záhradkárska organizácia, ktorá združovala ľudí s rovnakým záujmom ku prírode, svojej záhradke, v ktorej sa pestovali ušľachtilé ovocné stromy, zelenina a okrasné rastliny, ktoré napomáhali efektívnym spôsobom ich pestovanie, skrášľovali a ochraňovali prostredie okolo Vášho domu a napíňali Vašu snahu cítiť sa vo svojom dome a záhrade naozaj ako doma.

Každý z nás je svojím spôsobom hrdý na všetko čo urobil pre svoj dom a záhradku, ktorá dotvára našu snahu po zdokonaľovaní, skrášľovaní a efektívnom využívaní pre svoju rodinu, deti i vnúčatá a zároveň najmladším členom rodiny ukazuje, ako možno účelne stráviť čas vo svojej záhradke, nájsť v nej príjemnú pohodu i spoločný úžitok.

Vývoj záhradkárstva na Slovensku má už cez 40 ročnú tradíciu, má svoju odbornú vedeckú základňu i dôslednú organizačnú štruktúru. Naš záhradkársky zväz chce napomôcť aj Vám vážení občania, ako možno na základe najnovších poznatkov pestovať ovocné stromy, zeleninu

i okrasné rastliny. Chceme vytvoriť trvalú a odbornú poradenskú činnosť na úrovni Okresného výboru SZZ v Ružomberku, ktorý združuje celkom 17 ZO SZZ s 1.040 členmi osadových i prídumových základných organizácií.

Boli by sme veľmi radi, keby sme mohli spolupracovať aj s Vašou obcou. Z tohoto dôvodu sme sa stretli na Obecnom úrade s Vaším starostom p. Vladimírom Roškom, ktorý našu ponuku prijal s pochopením, ako pomôcť svojím občanom pri rozvoji záhradkárstva v Likavke.

Všetci vieme, že v prírodnom prostredí sa človek cíti dobre a pociťuje v ňom bezpečnosť a istotu. Záhrada zostala vštepená ako prehľadný životný priestor so stromami, kvetmi, úžitkovými rastlinami. Je zdanlivým podvedomím do dnešného dňa ako ideál. V záhradách ochraňujeme a uchovávame korene našej kultúry.

A teraz celkom otvorene, boli by sme veľmi radi, keby v obci Likavka vznikla znova Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov, ktorá by organizovala svojich členov na základe pestovania najnovších druhov ovocia, zdokonalila výpestky zeleniny a dotvorila okrasnú časť záhradiek v okolí svojho domu.

Okresný výbor SZZ v Ružomberku chce pri založení Vašej ZO prídumových záhradkárov ponúknuť nasledovné služby:

1. poradí ako správne pestovať ovocné stromy, zeleninu a okrasné rastliny
2. v každoročnej poradni ochrany rastlín upozorní, kedy a ako účinne bojovať proti škodcom a chorobám v záhradke
3. organizuje odborné školenia, prednášky, exkurzie, výstavy ovocia a zeleniny a kvetín
4. poučí prostredníctvom svojich odborných inštruktorov o zásahoch do života rastlín
5. postará sa o vhodné a prednostné zásobenie kvalitnými odrodami ovocných stromkov, podpníkov, poskytuje informácie o zásobovaní umelými hnojivami a inými záhradkárskymi potrebami
6. oboznamuje záhradkárov ako najvhodnejšie spracovávať v domácnosti prebytok ovocia a zeleniny

Vážení občania, pokiaľ sa rozhodnete vstúpiť do SZZ, môžete sa prihlásiť na Obecnom úrade v Likavke, kde si môžete vyzdvihnúť prihlášku. Členské príspevky predstavujú ročne 30 Sk na jedného člena, z toho v základnej organizácii zostáva 15 Sk na spoločné vyžitie.

OV SZZ očakáva Vašu reagenciu a teší sa na spoločné stretnutie, ktoré by sme uskutočnili spoločne s Obecným úradom v Kultúrnom dome v Likavke, kde by sme vysvetlili nevyhnuté podrobnosti.

Otto Ondruška
tajomník OV SZZ

Chovateľské okienko

Snom každého chovateľa je mať na jar prvé mláďatá, zdravé, odolné voči chorobám. Už ako som spomenul králiky musia byť zdravé. Lenže naše králiky postihujú rôzne choroby. Spomeniem aspoň tie tri hlavné: myxomatóza (MXT), vírusová hemoragická pneumónia (RVHD), kokcidióza. Myxomatóza sa vyskytuje každý rok, napadne asi 40% králikov, ktoré aj hynú. Túto infekčnú chorobu spôsobuje vírus, ktorý sa v počiatočných štádiách infekcie klinicky prejavuje okoloocnými opuchlinami. Neskôr opuchliny prechádzajú na nosnú časť a ušnice, kde vytvárajú pľuzgiere postupne mokvajúce. Zvieratá začínajú byť malátne a za 12 až 16 dní od infekcie začnú hynúť. Vírus sa prenáša krvou, čo v praktických chovateľských podmienkach je možné buď prostredníctvom bodavého hmyzu alebo kontaktom otvorených rán. Doteraz jedinou účinnou ochranou okrem preventívnych opatrení (izolácia chovu, udržiavanie hygieny) proti tejto viróze je vakcinácia. Vakcíny rôznych výrobcov sa môžu aplikovať mladým zvieratám už od veku 6 týždňov buď podkožnou injekčnou aplikáciou, alebo prepichnutím prekrvanej časti špeciálnou dvojhlou.

Vírusová hemoragická pneumónia od roku 1989 sa z východnej Európy rozšírila k nám, ktorá svojím účinkom bola pohromou pre chovateľov králikov. V dôsledku rozšírenia tejto choroby bol úhyn králikov v minulom období až 70%, za čo si choroba vyslúžila názov mor králikov. Prvé príznaky choroby sú často nevýrazné a v prvých dňoch infekcie môže prehliadnuť aj skúsený chovateľ. Obyčajne sa začínajú znížením spotreby krmiva, malátnosťou, v ojedinelých prípadoch krvnými výtokmi z nosa. Do 3 až 5 dní po objavených prvých príznakoch, väčšina postihnutých zvierat hynie. Aj v tomto prípade je jedinou účinnou ochranou správna vakcinácia.

Medzi parazitárne ochorenia bežne sa vyskytujúce medzi králikmi patrí kokcidióza. Napriek tomu, že poznáme pôvodcu tejto choroby, jeho životný cyklus i účinné liečivá, choroba ročne postihuje desaťtisíce zvierat, pri ktorých spôsobuje spomalenie rastu alebo úhyn. Pôvodne sa predpokladalo, že choroba je typická pre chovy s nízkou úrovňou hygieny. S prechodom chovov na hygienické roštové kletky sa zistilo, že s nezmenenou intenzitou sú napádané aj zvieratá umiestnené na roštoch. Svoj podiel na rozširovaní choroby má zrejme aj cektrofia (požieranie mäkkých výlučkov). V drobnochovateľských podmienkach sa kokcidióza prejavuje v chovoch hlavne na jar a jeseň, keď sa vyskytujú veľké výkyvy teploty v priebehu dňa. Najčastejšie sú postihnuté mláďatá po odstave. Po infekcii na 7. až 8. deň začínajú byť zvieratá malátne, prestávajú prijímať krmivo a majú horúčku. Na 12. až 14. deň dochádza k maximálnym prejavom choroby, s výrazným chudnutím a úhynu zvierat.

Prevenencia sa prevádza u všetkých králikov, ale hlavne mladým králikom treba venovať pozornosť. Dostupné prípravky, ktoré bežne dostať, sú Sulfakombin, Klozanit, Sulfacox, Sulfadimdin. Plošné očkovanie prebehne v našej obci v prvej polovici apríla, prevedie ho MVDr. Kollová Jarmila.

Peter Mišovič
tajomník ZO SZCH

Zo života únie žien

Aktivity Únie žien Slovenska v Likavke v roku 1999 boli rôznorodé. V marci sme zorganizovali zber hygienických potrieb pre vojnu postihnutú Juhosláviu.

Pri príležitosti Dňa Matiek v druhú májovú nedeľu sme v Kultúrnom dome pripravili výstavu ručných prác. Počas konania 24. roč. Detského folklórneho festivalu výklad v predajni ZDROJ – VEREX zdobili ručné práce našich členiek. Po celý rok sme sa stretávali v klube kultúrneho strediska na schôdkach organizácie a spestrením našich stretnutí bol kurz varenia. Do ďalšej práce si prajeme, aby sa k nám pripojili dievčatá i ženy, a tak vedomosti i skúsenosti starších budeme môcť odovzdávať mladším. Ďakujem všetkým členkám za ich ochotu pomôcť a obetavosť.

Mária Hradská
preds. Únie žien Slovenska v Likavke

Upozornenie – Výzva

V súlade so zákonom č. 165/1998 Z. z. – o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2001, vyplýva nutnosť zabezpečiť občanom najneskôr do 31.12. 2000 pridelenie súpisného čísla na rodinné domy, garáže a záhradné chatky.

Občania, ktorí nemajú doposiaľ v katastri nehnuteľností prevedený zápis o pridelení súpisného čísla, prípadne vymenené pôvodné evidenčné číslo na garážach za nové súpisné číslo, obdržia na Obecnom úrade v Likavke potrebnú listinu aj žiadosť. Do žiadosti je potrebné uviesť mená vlastníkov, ich rodné čísla (v prípade úmrtia aj deň), trvalé bydlisko, podiel na vlastníctve, kedy bola stavba daná do užívania (podľa veku stavby aj kolaudačné rozhodnutie a geometrický plán), na ktorej parcele sa stavba nachádza a na ktorej ulici. Za týmto účelom je možné na obecnom úrade nahliadnuť do katastrálnych máp.

Ing. Alica Uličná
prednostka OcÚ Likavka

Veľkonočné tradície

Veľkú noc, najväčší kresťanský sviatok, na Slovensku sprevádzali radostné a okázalé oslavy. Patrili k nim ľudové zvyky a obyčaje, súvisiace aj s vítaním jari a oslavou prebúdajúcej sa prírody. Mnohé sa zachovali dodnes, hoci časom nadobudli celkom inú podobu.

Sviatkom Veľkej noci predchádzal 40-dňový pôst trvajúci od Popolcovej stredy, ktorou sa v ľudovom zvykoslaví končili fašiangové zábavy. V období pôstu sa nekonali hlučné stretnutia, svadby, nespievalo sa a zakázané bolo dokonca aj vykonávanie určitých prác (napr. sa nesmelo ani šiť).

Z hľadiska tradičnej duchovnej kultúry k sviatkom Veľkej noci patrili i obrady a obyčaje predchádzajúcich dvoch týždňov, ktoré mali urýchliť koniec zimy a podporiť nový vegetačný cyklus prírody. Na Slovensku bolo zvykom, že zimu v podobe slamenej ženskej figuríny Moreny – Marmurieny vynášali mladé dievčatá na Smrtnú nedeľu, ktorou bola piata pôstna nedeľa. Šiesta pôstna nedeľa (Kvetná nedeľa) – deň pripomínajúci Kristov príchod do Jeruzalema, deň pomenovaný po kvetoch. Podľa kresťanského učenia prichádzajúceho Krista vítali palmovými ratolesťami stromov – bahniatka, ktorým sa v minulosti pripisoval veľký význam a nadprirodzená sila, ba niekde i veľká liečivá moc. Po celý rok ich počas búrky kladli do horiacej pece, aby do domu neudrel blesk.

Liturgický úkon pohostenia a obdarúvania v kostoloch sa symbolicky spája s Poslednou večerou, kedy Kristus večeral spolu so svojimi učeníkmi. Kostolné zvony v tento deň zmĺkli a na znak smútku zostali ticho až do Bielej soboty. Hlas zvonov sa nahradil rapkáčmi a klepáčmi. Na Zelený štvrtok sa odporúčalo siať mak, hrach, tekvicu a bôb, pretože sa verilo, že tak ako sú v tom čase zviazané kostolné zvony, zaviažu sa aj kvety rastlín do plodov.

Veľký piatok – tento deň je v katolíckej liturgii, ale nie len v nej, dňom hlbokého smútku nad ukrižovaním Ježiša Krista. S týmto dňom sa spájala viera v magickú silu zeme. Zakazovalo sa orať a kopať. Nesialo a nesadilo sa. Zem sa jednoducho nesmela hýbať. Veľa udržiavaných zvykov malo zabezpečiť ľuďom pevné zdravie.

Bielá Sobota nebola v starom kresťanskom svete liturgickým dňom. Až v 8. storočí kresťanská cirkev zaviedla v tento deň veľkonočné svätenie ohňa, ktoré sa postupne stalo slávnostným obradom. Vo veľkonočných obradoch mal oheň významnú funkciu.

Veľkonočná nedeľa – Vzkriesenie. V tento deň sa v mnohých oblastiach na Slovensku svätili jedlá pripravené na Bielu sobotu. Zvyšky a omrvinky z posvätných jedál dávali medzi osivo a zemiaky, lebo verili, že majú ochrannú moc.

Veľkonočný pondelok. Zo zvykoslovného hľadiska bol tento deň veľmi významný. Spája sa s kúpaním a v mnohých oblastiach i šibaním. Mládenec, ktorí chodili kúpať, či šibať, mali v každom dome pripravené pohostenie ako odmenu. Doteraz prekrásne zdobené veľkonočné vajcia nahradili veľké čokoládové.

Veľkonočné vajčka sa pôvodne maľovali na červeno. Červená farba, farba krvi, bola symbolom vykúpenia. Vajcia určené na zdobenie sa väčšinou zhromažďovali už od popolcovej stredy. Vajčkam, ktoré sliepky zniesli na zelený štvrtok, sa pripisovala liečebná a čarovná moc. Bitie a šľahanie prútmi patrí k dávny magickým praktikám. Má priniesť zdravie, plodnosť, šťastie a odohnať zlých duchov. Jarné šľahanie má pripomenúť aj bičovanie Ježiša Krista pred ukrižovaním. Verilo sa, že nevyšibané dievča ľahko stratí krásu, nikto ju nepozve do tanca, nebude vzácna a nevydá sa.

Polievanie sa odmeňovalo kraslicami. Polievalo sa až pri východe slnka. Oblatie dievčaťa sa považovalo za osobitnú česť pre mládenca a ešte väčšiu pre rodinu dievčaťa. Povráva sa, že niektoré ženy sami vyhľadávali „oblievačov“, lebo verili, že tak omladnú prinajmenšom o 10 rokov.

A čo dnes? Pôvodné zvyklosti sa časom vytrácali, menili sa. Vodu z potoka nahradila sprcha, čerstvé prúty plastové korbáče, kraslice čokoládové vajčka, či dokonca peniaze. Nestratilo sa však nič na význame radostných stretnutí s blízkymi, novodobé obyčaje nám i naďalej pripomínajú očakávaný príchod jari a teplých slnečných lúčov. Veď Veľká noc je predovšetkým oslavou nádeje, života, radosti a ničím nenahraditeľných medziľudských vzťahov aj v novom miléniu.

Turnaj veteránov

Stolnotenisový oddiel TJ Likavka usporiadal XIV. ročník Turnaja veteránov Liptova. Jedinou podmienkou účasti bol vek nad 40 rokov. Na turnaji sa zúčastnilo 37 hráčov, ktorí súťažili v piatich vekových kategóriách. Podujatie zahájil starosta Likavky Vladimír Roško.

Našu obec reprezentovali dvaja hráči. F. Bukový skončil v kategórii 65 – 70 roč. na treťom mieste, M. Lupták súťažil v kategórii 50 – 60 roč. Turnaj, ktorý mal vynikajúcu športovú a spoločenskú úroveň, okrem iných sponzoroval aj Texicom Ružomberok. Organizátori aj touto formou ďakujú Ing. V. Koišovi za pomoc a pochopenie.

Jubilejný XV. ročník turnaja zorganizujú v Liskovej. Stolnotenisový oddiel v Likavke usporiada Turnaj veteránov Liptova v roku 2002.

Juraj Švento

Likavská bursa 2000

V dňoch 3. – 4. marca sa v Likavke po deviatich rokoch konala bursa. Zúčastnilo sa jej 9 chlapcov, 9 dievčat a nesmela chýbať hlavná postava – medveď.

Všetko sa začalo približne pred pol rokom, keď sme začali nacvičovať pod vedením p. Jozefa Nemčeka a Stanislava Hubu. Ďakujeme p. Irene Marošovej a Janke Hrčkovej, ktoré nám ochotne poskytli priestory v kultúrnom dome. Nemalé problémy nám robilo zaobstaranie krojov.

Nakoniec nám ich ochotne požičali z folklórneho súboru Liptov, občania Likavky a okolitých dedín.

Popri sprievode v piatok 3. marca v Likavke a v Ružomberku sme sa stihli poďakovať sponzorom a zároveň od-fotiť. Večer sme sa zúčastnili svätej omše v likavskom kostole. Zavesením reťaze na šibenicu sme zahájili tanečnú zábavu, kde vládla dobrá nálada až do rána.

V sobotu zastihlo bursovníkov zhoršené počasie, ktoré však neovplyvnilo ich náladu a chuť spievať a tancovať v sprievode ľudovej hudby z Liptova v uliciach dediny. Potešila nás reakcia likavčanov, ktorí nás s úsmevmi na tvárach očakávali pri bránkach svojich domov. Nezabudli na zvyk darovať nám slaninu, klobásy a vajcia, z ktorých sme si po bursе uvarili chutnú praženicu. Samozrejme nás potešili aj finančné dary, ktoré nám pomohli pokryť náklady na bursu.

Všetky hriechy bursovníkov boli odčinené povesením na šibenicu, kde každý z bursovníkov musel zaspievať. Do tanca nám hrala skupina Eminens z Lúčok. Zábava trvala až do skorého rána.

Fašiangy sme skončili pochovávaním basy v utorok 7. marca pred polnocou v maskách. S veľkým žiaľom sme odprevadili basu až do hrobu.

Na záver sa chceme poďakovať sponzorom, obecnému úradu za bezplatné poskytnutie sály a všetkým ľuďom dobrej vôle. Osobitná vďaka patrí p. Jozefovi Nemčekovi, Stanislavovi Hubovi a sudcovi i farárovi v jednej osobe Jankovi Mudičkovi ml.

30. apríla by sme chceli postaviť máje našim pekným bursovníčkam. Dúfame, že aj v budúcnosti sa nájdú mladí ľudia, ktorí budú ochotní oživovať ľudové zvyky a tradície na dedine, podobne ako my.

Bursovníci

Z literárnej činnosti ZŠ

POVEŠŤ O LIKAVSKOM HRADE

Kedysi dávno stál na neveľkom vrchu hrad, ktorý ešte nemal meno. Jeho pánom bol mladý bohatý rytier Boleslav. Boleslav sa volal preto, lebo jeho rodičov zabili Turci.

Boleslav sa Turkom za tento zlý čin mnohokrát pomstil. Bol to zúrivý bojovník. Svaly mal zo železa a srdce z kameňa. Vedel o ňom celý svet. Jedného dňa, keď sedel pri ohni so svojimi priateľmi ustatý a smutný, priatelia mu dali dobrú radu. „Mal by si sa oženiť.“ „A s kým?“ posmešne sa opýtal Boleslav. Priateľ mu odpovedal: „V neďalekom hrade býva krásna dievčina, ktorú volajú Likava – lietava podľa jej zlatých dlhých vlasov.“ No nikto nevedel, že Likava má už milého. Bol to chudobný mládenec Martin. Ako Likava mala zlaté vlasy, tak Martin mal zlaté srdce. S Likavou sa veľmi ľúbili.

Boleslav sa vydal na cestu za Likavou, lebo túžil po láske. Keď ju uvidel, veľmi sa mu zapáčila. Povedal si: „Toto bude pani môjho srdca aj môjho hradu. Jej meno dostane aj môj hrad.“

Likavu táto správa nepotešila. Aj Martin bol smutný. Iba Boleslav nič nevidel, keď viezol nevestu na svoj hrad. Keď boli na vrchu pred Boleslavovým hradom, prepadli ich Turci. Hoci sa Boleslav bil ako lev, Turci ho poranili a chceli uniesť Likavu. Tu sa zjavil odvážny Martin. Pretože mu láska dávala silu, premohol Turkov a zachránil Likavu. Zomierajúci Boleslav videl šťastnú Likavu a pochopil, komu patrí jej srdce. Jeho zomierajúce srdce sa naplnilo láskou a dobrotou. Daroval svoj hrad Likave a Martinovi. Na pamiatku tejto udalosti založili pod hradom dedinu Likavku a Martinček.

Dorota Sekanová

5. A

55. VÝROČIE OSLOBODENIA LIKAVKY

Aj napriek daždivému počasiu sa uskutočnili oslavy oslobodenia našej obce dňa 5. apríla pred Obecným úradom v Likavke. Po štátnej hymne vojaci VÚ z Ružomberka položili veniec k pamätnej tabuli a deti ZŠ predniesli básne. Členom ZO SZPB, SDĽ a niekoľkým občanom sa prihovoral starosta obce Vladimír Roško a člen ÚV SZPB Mgr. František Blaho.

MATERSKÁ ŠKOLA V LIKAVKE V NOVÝCH PRIESTOROCH...

Dňa 27. 12. 1999 sa MŠ začala sťahovať do nových priestorov, do prístavby k ZŠ.

Sťahovanie sme zvládli za tri dni, vďaka pomoci rodičov aj niektorých starých rodičov. Vďaka pani Birtusovej a pánovi Klačkovi, ktorí poskytli autá, mohli sme celý inventár presťahovať za tri dni.

V priebehu októbra, novembra učiteľky spolu s rodičmi vyčistili, vymývali priestory budovy, vďaka tomu sme sa sťahovali do čistých priestorov. P. učiteľky si vo svojich pridelených triedach za pomoci rodičov rozmiestnili nábytok, vystreli nové koberce.

Každá trieda má svoje estetické kútiky pre hry detí a pre výchovno-vzdelávací proces. Celé prostredie esteticky dopĺňa nielen výzdoba, ale aj kvetinové kútiky.

Prevádzka novej MŠ sa začala 3. 1. 2000. V novej MŠ sa nachádzajú tri triedy na celodenný pobyt detí – od 6⁰⁰ – 16⁰⁰ hod., pri jednej triede sú samostatné dve spálne, III. trieda je herňou, učebňou i spálňou zároveň. Štvrtá trieda slúži ako herňa, kde sa deti schádzajú, zároveň slúži ako učebňa pre hudobnú a telesnú výchovu.

Každá trieda má svoju umývárku a WC, takže konečne môžeme realizovať stomatohygienický program. Deti II. a III. triedy si po každom jedle umývajú zuby. Realizujeme aj pitný program v rámci nášho projektu „Zdravá škola“, deťom podávame bylinkové čaje. Vylepšili sa aj priestory na prezliekanie detí, máme k dispozícii dve šatne so skrinkami a novými lavičkami. P. učiteľky Chlepková a Kočibalová zriadili z nevyužitého tmavého priestoru stálu bábkovú scénu, kde sa pravidelne budú hrať deťom bábkové scény a realizovať dramatickú výchovu. Vo vstupnom vestibule bol zriadený kútik pre regionálnu výchovu.

Nová MŠ je zdravá, útulná, estetická, deťom sa v nej veľmi páči, k pohode prispieva aj estetickjšie a zdravšie stravovanie a stolovanie v novej jedálni, ktorá sa nachádza na poschodí. Školská jedáleň začala prevádzku 21. 1. 2000.

V okolí novej MŠ bude potrebné vybudovať areál pre pobyt detí von a hry – pieskovište, preliezky, lavičky, ale hlavne bude potrebné okolie MŠ zbaviť hromady odpadkov a smetí, ktoré sa tam nakopili jednak počas výstavby budovy, ale aj vysýpaním smetí okolitých spolubývajúcich. Preto by sme prosili všetkých občanov bývajúcich v okolí ZŠ a novej MŠ, aby neznečisťovali toto okolie.

V závere by sme sa chceli poďakovať všetkým obetavým rodičom, ktorí pomáhali pri sťahovaní, upratovaní a zariaďovaní MŠ, veď všetko dobré, čo sa spravilo, bude slúžiť zdraviu, výchove a vzdelávaniu vašich detí.

J. Chlepková
Za kolektív MŠ

Z NAŠEJ MATRIKY

Naši malí spoluobčania:

Jazmína Beliszová, Estera Slačková,
Andrej Mračko, Lujza Krivošová, Kristína
Kubincová, Dávid Riša, Júlia Brtková,
Tamara Dubovcová

Šťastným rodičom blahoželáme !

Manželstvo uzavreli:

Dominik Kubis – Zdenka Sirotová
Jozef Rešetka – Helena Baloghová
Jaroslav Šimo – Zuzana Brčková
Peter Javorka – Michaela Močáryová
Miroslav Martinkovič – Mariana Veselovská
Ján Hrušovský – Martina Palatová

Prajeme veľa šťastia !

Opustili nás:

Demeter Packán – 89 r., Vojtech Ferančík – 56 r., Eva
Zemianeková – 50 r., Róbert Kucko – 62 r., Ján Pačin – 77
r., Jozef Hrabovský – 62 r., Anna Buková – 75 r., Anna
Orolímová – 75 r., Perpetua Pešková – 79 r., Adalbert
Haluška – 78 r., Irena Samolejová – 38 r., Štefánia
Goboňová – 91 r., Eduard Durdík – 79 r., Emil Mrekaj – 81
r., Jozef Pačin – 92 r., Ing. Vladimír Kožehuba – 80 r.

KULTÚRE OKIENKO

23. 4. 2000	Tanečná zábava (KD Likavka)
26. 4. 2000	o 10 ⁰⁰ hod. Regionálna prehliadka ne- folklórneho tanca (KD Likavka)
30. 4. 2000	Májová veselica (KD Likavka)
14. 5. 2000	Deň matiek (Kultúrny program žiakov ZŠ a MŠ v Likavke)
25. 6. 2000	25. ročník Detského folklórneho festivalu – amfiteáter pod hradom Likava

Nový šport v Likavke

V mesiaci júl roku 1998 vznikol na základe záujmu hokejbalový klub HBC Likavka. Na jeho začiatky si spomína vedúci klubu p. Patrik Strnátka takto: „V roku 1996 som začal hrať s R. Vrabkom hokejbal za ružomerský klub HC Najdorf. Po nesmelých začiatkoch sme si povedali, že spoluhráčov si nájdeme aj v Likavke. Oslovili sme kamarátov, spolužiakov a tak vznikol klub HBC Likavka v zložení: P. Strnátka, R. Vrabko, P. Vrabko, P. Bachan, M. Maga, B. Fajta, L. Žitník, J. Šimo, M. Konfál a P. Lauko. K základu sme pribrali aj kamarátov z Ružomberka.“

Po prvých tréningoch sa mužstvo HBC Likavka prihlásilo do II. mestskej ligy v Ružomberku, ako nováčik. V prvej sezóne skončili na 4. mieste z 10-tich mužstiev. Toto umiestnenie bolo pre nováčika nádejou do ďalšej sezóny. Sezónu 1999-2000 začali s menšími zmenami v zložení mužstva. Táto zmena sa prejavila v konečnom umiestnení v sezóne, o čom svedčí tabuľka.

2. liga – konečná tabuľka

1. HEPAR	15	11	0	4	126	50	20
2. HBC Likavka	15	10	0	5	107	65	20
3. Victoria	15	8	0	7	78	80	16
4. HC Najdorf	15	8	0	7	83	93	15
5. HK 101	15	7	0	8	70	87	13

Činnosť klubu HBC Likavka nie je len účasť v II. mestskej lige, ale aj iné aktivity. K týmto aktivitám sa vyjadril vedúci mužstva: „V lete 1999 sme sa zúčastnili turnaja Baničné Cup. Umiestnili sme sa na 4. mieste z 8 mužstiev. V roku 2000 to bola účasť na treťom ročníku o pohár Primátora mesta Ružomberok, za účasti mužstiev I. slovenskej ligy. Umiestnili sme sa na 8. mieste, ale za umiestnenie sa nehanbíme, bola to dobrá škola skúseností do ďalšej našej činnosti. Len zápasy s lepšími mužstvami nás vyburcujú do lepších výkonov.“

Mužstvo HBC Likavka napriek tomu, že sa borí s finančnými problémami, náklady na svoju činnosť si hradí z vlastných prostriedkov, preto dúfame, že sa nájdú priatelia tohto športu, ktorí ho podporia, či už finančne, alebo príspevom na zakúpenie výstroja. V začiatkoch im sponzorsky pomohla firma LKL Slovakia.

K svojim aktivitám a plánom do budúcnosti vedúci mužstva hovorí: „Boli by sme radi, keby sme mali možnosť trénovať v Likavke. Toto by bolo možné vybudovaním hokejbalového ihriska v areáli futbalového štadiónu. Jedná sa o realizáciu už spracovaného projektu k výstavbe všesportového areálu. Sme ochotní prispieť aj vlastnými aktivitami. Dúfame, že by sme touto formou prispeli k využitiu voľného času mladých. Radi privítame nových spoluhráčov.“ Vybudovať a viesť hokejbalové mužstvo je práca náročná a vyžaduje celého chlapa. Ale pri spoločnom úsilí sa všetko dokáže. Mužstvo HBC Likavka je toho príkladom. V súčasnosti hráva v zložení: P. Strnátka, R. Vrabko, L. Žitník, P. Lauko, P. Bachan, P. Vrabko, M. Konfál, B. Fajta, R. Gonšor, J. Šimo, J. Surový, F. Diviš, P. Durdík. Držme im palce v ich ďalšej športovej činnosti.

Róbert Fajta

Z ČINNOSTI FO

Život v našom oddieli sa začal hýbať 8. 1. 2000 na výročnej schôdzi. Hráčom dospelých bol vedením FO predstavený staronový tréner Milan Bartko, ktorého úlohou bude záchrana mužstva dospelých v I. triede oblastných majstrovstiev. Po jeseni totiž zimujú na 11. mieste. Zimná príprava na jarnú časť začala 11. januára. Nepriazeň počasia predĺžila vydarenú a úspešnú rekonštrukciu škvárového ihriska, ktorú uskutočnilo stredisko služieb a PD Likavka za hlavnej podpory starostu obce Vladimíra Rošku, za čo im patrí poďakovanie FO. To nám trochu narušilo program prípravných zápasov, keď sme ich museli niekoľko odvolať a cestovali sme zväčša na súperove ihriská. Nakoniec sme ich odohrali šesť a tu sú výsledky: Lisková „B“ 4:2 a 8:0, Lubochňa 0:0, Závažná Poruba 3:0, Dolný Kubín 1:4 a Černová 1:2. Ako sa to všetko prejaví na výkonoch mužstva v jarnej časti, ukážu až majstrovské zápasy.

V priebehu februára a marca začali prípravu aj naši dorastenci a žiaci, ktorí skončili v I. triede oblastného majstrovstva zhodne na 6. miestach po jesennej časti. Trénerom dorastu je S. Brtko a žiakov vedú M. Trečer a E. Mišovič.

Ak sa chceme niekomu poďakovať, opäť musíme menovať starostu obce Vladimíra Rošku, ktorý doslova žije daniť v našom oddieli. Na chrbte obecného úradu stojí naša existencia, lebo 90 % minuloročného rozpočtu tvorili jeho finančné prostriedky.

Naše poďakovanie patrí aj našim urbárikom, ktorí nám pravidelne každý rok prispievajú na činnosť v rámci svojich finančných možností, ďalej firme BAPE – Dolný Kubín a jej majiteľovi Milanovi Podskubovi, PD Likavka – za pomoc pri úprave našich ihrísk a majiteľovi Hostinca pod hradom Petrovi Žáčikovi za občerstvenie a stravu, ktorú nám pravidelne poskytuje po majstrovských zápasoch.

Dúfajme, že na Vašu podporu sa budeme môcť spoliehať aj v tomto roku a budeme radi, ak by sme v budúcnosti mohli menovať a poďakovať sa ďalším subjektom, ktoré nám podajú pomocnú ruku či už finančne, alebo materiálne. Na spoluprácu sa teší vedenie FO

K radu ďalších vinšovníkov
aj my podľa dobrých zvykov
prípojiť sa chceme – keď nie inšie –
aspoň svoje skromné vinšce:
Dekné sviatky, dobrú zľadu,
ženám čerstvú, sviežu vodu,
mužom tiež nech sladko je,
nech si vyjdú na svoje.

Želá redakcia